

ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ “ЗНАЙДЕННЯ ЗАГИБЛИХ”

ІКОНА—ЦЕ ВІКНО В ІНШИЙ СВІТ, ЧЕРЕЗ ЯКЕ МИ ЄДНАЄМОСЯ З ДУХОВНИМ СВІТОМ І ТИМИ, ХТО ТАМ ЖИВЕ. ІКОНА—НЕ КАРТИНА, АДЖЕ КАРТИНА ІСНУЄ ДЛЯ ТОГО, АБИ ЇЇ РОЗГЛЯДАЛИ, А ІКОНА САМА ДИВИТЬСЯ НА НАС. —СВЯЩ. ПАВЛО ФЛОРЕНСЬКИЙ

Кожна чудотворна ікона має власну історію та призначення. Одні ікони можна назвати захисницями (наприклад, Володимирська ікона неодноразово рятувала Русь від татар та поляків, а “Знамення”—Новгород). Інші ікони втішають і позбавляють хвороб (“Утамуї мої печалі”, “Усіх скорботних Радість” та “Цлителька”). З’являються образи також порізно: Тихвинську та Володимирську ікони на писав євангеліст св. Лука, Казанську—знайшла дівчинка Матрона на місці згорлої церкви, а Дубинська—з’явилася на корі старого дерева.

“Прикликання загинувших”—уже з найменування ікони виразно чути крик зневіреної душі, моління людини, що покладає свою останню надію на Богородицю, яка своїм милосердям може відшукати зниклу безвісти душу і через шлях покаяння привести її у спасительну гавань. Така назва могла народитися лише з глибини враженого дивом серця. Історія сюжету ікони бере початок у IV столітті. У місті Адан жив колись чернець Феофіл, який ніс послух церковного економа при архиєрейському будинку. Люди, які заздрили його становищу, звели на нього наклеп, і владика вигнав ченця. Феофіл дуже образився через несправедливість і звинуватив у ній Бога, а не людську гріховну природу. Диявол, почувши нарікання ченця, запропонував свою допомогу, і спокушений чернець уклав з ним угоду. Згодом Феофіл побачив і усвідомив безодню свого падіння. Покаявшись у боговідступництві, чернець почав постійно молитися Божій Матері перед її іконою, вважаючи, що його ніхто не може простити, крім Пречистої. У своїх молитвах чернець називав Пречисту “Прикликання загинувших”. Богородиця почула молитви ченця й повідомила йому про його прощення, повернувши підписану ним угоду. З іконою Божої Матері “Прикликання загинувших” пов’язано безліч чудес, відтак—у народі про неї побутує багато дивовижних історій. Розповімо одну з них, яку знає ледь не кожен

віруючий з Рівенщини. У часи Кримської війни 1854-1856 років з рівненського села Білевське на службу призвали одного селянина. Він пройшов всю війну й залишився живим, не одержавши жодної подряпини. Чоловік вважав, що його захистила від смерті та поранень ікона Богоматері, яку він врятував в одному зі зруйнованих православних храмів. Минули роки. Коли підросла його донька Степанида й виходила заміж, то благословляли молодят цією іконою. Незабаром молода жінка овдовіла, а ще через декілька років майже повністю осліпла, проте, як і завжди, щоденно молилася образу. З 11 на 12 квітня 1927 року її діти помітили, що ікона почала оновлюватися. На наступний ранок про диво гомоніло все село. А через деякий час стало зрозуміло, що ікона не лише благодатна, але й чудотворна. У день вшанування ікони — 18 лютого — до хати Степаниди завжди приїздили не лише мешканці навколишніх сіл, але й священнослужителі. Зазвичай ікону виносили на подвір'я і в присутності парафіян звершували Богослужіння. Одного разу Степанида на прохання духовенства винесла ікону на подвір'я, щоб у присутності всіх продовжити Молебень. Раптово зупинившись на ґанку, вона радісно вигукнула: “Я вас усіх бачу!”

Пізніше також відбувалося чимало чудес. Місцеві жителі згадують, як після революції влада вирішила закрити церкву й відкрити в ній клуб. Одного дня кіномеханік привіз фільм. У “клубі” зібралася вся сільська молодь, у тому числі й дільничний мліціонер. Кіномеханік довго не міг налагодити апаратуру. Несподівано екран засвітився, але на ньому з'явилися не кадри фільму, а зображення Богоматері. Дільничний подав рапорт про звільнення з праці в мліції, а пізніше охрестив своїх дітей. Однак місцевій владі існування ікони не давало спокою. Голова селищної ради вирішив особисто вивезти ікону з села. Коли він під'їздив на візку до будинку, де зберігалася чудотворна ікона, його хтось покликав. Він обернувся на голос, але так, що назад повернути голову вже не зміг. У такому стані його й привезли до лікарні. Після цього випадку ікону більше не турбували.

За молитвою перед іконами Божої Матері відбулося безліч чудес й описати їх усіх неможливо. Одна з найдивовижніших історій пов'язана з урятуванням мешканця селища Бор Калужької губернії (Росія), який заблукав під час сильної заметлі. Одного дня, напередодні Хрещення Господнього, селянин потрапив у страшну завірюху. Бідолашний втратив

УСІ ОРІЄНТИРИ В ДОРОЗІ, А З НИМИ І НАДІЮ НА ПОРЯТУНОК. ВІН ЗВЕРНУВСЯ ДО БОГОМАТЕРІ ЗА ДОПОМОГОЮ І ДАВ ОБІТНИЦЮ: ЯКЩО ВРЯТУЄТЬСЯ, ТО ОБОВ'ЯЗКОВО ЗРОБИТЬ СПИСОК З ІКОНИ “СТЯГНЕННЯ ЗАГИБЛИХ” І ПОЖЕРТВУЄ ЙОГО СІЛЬСЬКІЙ ЦЕРКВІ. І СТАЛОСЯ ДИВО: САНИ НЕ СПОДІВАНО ВІЯВИЛИСЯ БІЛЯ ВОРІТ БУДИНКУ В СУСІДНЬОМУ СЕЛІ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО СЕЛЯНИН У ВІДЧАЇ ПЕРЕД ЦИМ РОЗПРІГ КОНЯ. ГОСПОДАР БУДИНКУ ПОЧУВ У ТУ МИТЬ ЖІНОЧИЙ ГОЛОС ПІД ВІКНОМ, ЯКИЙ НАКАЗАВ: “ПРИЙМІТЬ”. ВІЙШОВШИ З ХАТИНИ, ВІН ПОБАЧИВ ПРИВ'ЯЗАНОГО КОНЯ Й ЧОЛОВІКА В САНЯХ. СЕЛЯНИН ВИКОНАВ ОБІЦЯНКУ, ДАНУ БОГОМАТЕРІ,—У СІЛЬСЬКІЙ ЦЕРКВІ З'ЯВИЛАСЯ ІКОНА. А НА ЗГАДКУ ПРО ДИВОВИЖНИЙ ПОРЯТУНОК У ПЕРЕДДЕНЬ ХРЕЩЕННЯ СЕЛЯНИН ПОПРОСИВ МАЙСТРА ЗОБРАЗИТИ У ВЕРХНІЙ ЧАСТИНІ ІКОНИ ХРЕЩЕННЯ ГОСПОДНЄ В ЙОРДАНІ. ПРОТЕ, ПІСЛЯ ЗАКРИТТЯ ХРАМУ В СЕЛІ ЧУДОТВОРНА ІКОНА ЗНИКЛА БЕЗСЛІДНО.

ЯК ВІДОМО, БОЖІЙ МАТЕРІ “СТЯГНЕННЯ ЗАГИБЛИХ” ЧИТАЄТЬСЯ ТОЙ САМИЙ АКАФІСТ, ЩО Й ІКОНИ “УСІХ СКОРБОТНИХ РАДІСТЬ”, ЩО СВДЧИТЬ ПРО ГЛИБОКУ ДУХОВНУ ЄДНІСТЬ ЦИХ ДВОХ ІКОН. НЕЩОДАВНО БУВ ВІЯВЛЕНИЙ АКАФІСТ, ЯКИЙ У БОГОБОРЧІ ЧАСИ ІСНУВАВ У РУКОПИСНОМУ ВИГЛЯДІ І ЯКИЙ ЧИТАЛИ КЕЛІЙНО. ЙОГО ЗНАЙШЛИ В АРХІВІ ПРОТОІЄРЕЯ ГРИГОРІЯ ПОНОМАРЬОВА (1914-1997 РР.), ЯКИЙ СЛУЖИВ БОГОВІ ТА ЛЮДЯМ ПОНАД 60 РОКІВ, З НИХ 16—У СТАЛІНСЬКИХ ТАБОРАХ. Є ПРИПУЩЕННЯ, ЩО САМЕ ВІН І СКЛАВ ЦЕЙ АКАФІСТ, ОСКІЛЬКИ, ЗА СЛОВАМИ ЙОГО ДУХОВНИХ ДІТЕЙ, АКАФІСТ ТІСНО ПОВ'ЯЗАНИЙ З ЖИТТЄВИМИ ПОДІЯМИ ПАСТИРЯ.

ЦІЄЮ ІКОНОЮ БОГОМАТІР ДАЄ НАМ ОСТАННЮ НАДІЮ, ЩОБ НЕ ВПАСТИ У РОЗПАЧ І ЗНЕВІРУ. НАДІЯ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ, ЩО МАТІР БОЖА МОЖЕ ДІСТАТИ ГРІШНИКА, ЯКИЙ РОЗКАЯВСЯ, НАВІТЬ ІЗ ПЕКЛА. ЦЯ ДУМКА ВИРАЖЕНА І В ІКОНОГРАФІЇ ОБРАЗУ: МАТІР БОЖА ТРИМАЄ БОГОНЕМОВЛЯ В МІЦНИХ ОБІЙМАХ, А РАЗОМ З НЕЮ—ДУШУ КОЖНОГО ГРІШНИКА, ЯКИЙ РОЗКАЯВСЯ. ПРЕСВЯТА ЗОБРАЖЕНА БЕЗ ГОЛОВНОГО УБОРУ. ЛЮДИ ПОЯСНЮЮТЬ ЦЮ ОСОБЛИВІСТЬ ТАК: БОГОМАТІР ЗАВЖДИ ПОСПІШАЄ РЯТУВАТИ, ЗАБУВШИ НАВІТЬ ПОКРИТИ СВОЮ ГОЛОВУ.